

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

7 בנובמבר 2007

180

כ"ו בחשוון התשס"ח

עמוד

הצעת חוק העבירות המינהליות (תיקון מס' 9) (הטלת קנסות), התשס"ח-2007. 34

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק העבירות המינהליות (תיקון מס' 9) (הטלת קנסות), התשס"ח-2007'

1.	תיקון סעיף 1	בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף ו(א), אחרי "בתוספת" יבוא "הראשונה".
2.	תיקון סעיף 2	בסעיף 2(ג) לחוק העיקרי, במקום "ולגבי עבירה מינהלית חוזרת ולגבי עבירה מינהלית חוזרת" יבוא "לגבי עבירה מינהלית חוזרת ולגבי נסיבות שונות של ביצוע העבירה".
3.	תיקון סעיף 4	בסעיף 4 לחוק העיקרי - (1) בסעיף קטן (א), אחרי "מן התוספת" יבוא "הראשונה"; (2) בסעיף קטן (ב), בכל מקום, אחרי "התוספת" יבוא "הראשונה".
4.	תיקון סעיף 5	בסעיף 5(א) לחוק העיקרי, במקום "שבתוספת (בסעיף זה - שר ממונה)" יבוא "שבתוספת הראשונה (בחוק זה - שר ממונה)".
5.	תיקון סעיף 8א	בסעיף 8א(ה) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אף אם שילם את הקנס לפני שהתובע המוסמך המציא לו את החלטתו הרוחה את הבקשה".

ד ב ר י ה ס ב ר

בפקודת התעבורה, בפקודת העיריות ובפקודת המועצות המקומיות ניתנה סמכות לקבוע עבירות מסוימות כעבירות קנס. בהתאם לתיקון המוצע לסעיף 2 לחוק, ולמען הסר ספק באשר לסמכות הקיימת, מוצע לתקן גם פקודות אלה כך שתהיה בהן הסמכה מפורשת לקבוע עבירה כעבירות קנס דרך כלל או בתנאים או בסייגים שייקבעו וכן לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה (סעיפים 11 עד 13).

סעיף 5 לפי סעיף 8א לחוק, אדם שקיבל הודעה לתשלום הקנס יכול לבקש מתובע מוסמך, בתוך שלושים ימים, לבטל את הקנס (להלן - בקשה לביטול). הבקשה לביטול אינה דוחה את המועד לתשלום קנס, שהוא שישים ימים לאחר המצאת הודעת התשלום, כקבוע בסעיף 16 לחוק. לפי סעיף 8א(ה) לחוק, מי שהגיש בקשה לביטול אינו רשאי להודיע על רצונו להישפט לפני שהתובע המוסמך המציא לו את החלטתו, ורק לאחר דחיית התובע המוסמך את הבקשה לביטול, רשאי מגיש הבקשה להודיע כי ברצונו להישפט על העבירה בתוך שלושים ימים ממועד המצאת ההחלטה.

מכיוון שאין בבקשה לביטול כדי לדחות את מועד תשלום הקנס, יכול להיווצר מצב שבו מי שהודיע שברצונו להישפט לאחר שהתובע המוסמך דחה את בקשתו לביטול, כבר שילם את הקנס. לפיכך, עשויה להתעורר פרשנות שלפיה רואים את מי ששילם את הקנס כאמור כאילו כופרה עבירתו לפי סעיף 23 לחוק, ועל כן הוא אינו יכול לבקש להישפט. על כן, מוצע לתקן את סעיף 8א(ה) ולהבהיר כי אין בתשלום הקנס כדי לסכל את האפשרות לבקש להישפט לאחר שהתובע המוסמך דחה את הבקשה לביטול.

הצעת החוק המתפרסמת בזה באה לתת מענה על בעיות שונות שהתעוררו במהלך הפעלתו של חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985' (להלן - החוק), ככלל, ובתחום העסקת עובדים זרים בפרט.

סעיפים 2 ו-11 עד 13 לחוק מסמיך את שר המשפטים (להלן - השר) לקבוע בתקנות כי עבירה על הוראה שנקבעה בחוק מהחוקים המנויים בתוספת לחוק או בתקנות שהותקנו לפי חוק כאמור, שאינה פשע, היא עבירה שבשלה ניתן להטיל קנס בדרך מינהלית (להלן - עבירה מינהלית). הקביעה יכול שתהיה דרך כלל או בתנאים או בסייגים, והיא טעונה הסכמת השר הממונה על החוק שבו קבועה העבירה (להלן - השר הממונה) ואישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן - ועדת החוקה).

סעיף 2 לחוק מסמיך את השר לקבוע את סכומי הקנסות הקצובים לעבירה המינהלית ואת שיעוריהם. על פי סעיף 2(ג), הקנס יכול שיהיה בסכומים או בשיעורים שונים לגבי תאגידים, לגבי עבירה מינהלית נמשכת או לגבי עבירה מינהלית חוזרת, כהגדרתה בסעיף האמור. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - איסור העסקת עובדים זרים שלא כדיון והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"ב-1992, קובעות כיום קנס של 5,000 שקלים חדשים לעבירה על הוראה מהוראות סעיפים 2 עד 4 ו-6(ה) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991. מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק ולהבהיר כי בסמכותו של השר לקבוע שיעורים שונים לעבירה, לפי נסיבות ביצועה. במצבים מסוימים, קביעת סכומי קנסות נבדלים למפריס שונים ולהפרות שונות הנכנסות בגדר אותו סעיף עבירה, תהיה מידתית יותר מקביעת קנס אחיד לכל סוגי העבירות והמפריס (סעיף 2).

1' הצעות חוק מס' 2304/17/פ רפ/2592: הועברו לוועדה ביום י"ח בתמוז התשס"ז (4 ביולי 2007).
2' ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התשס"ה, עמ' 477.

6. בסעיף 16 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- ”(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א), בעבירות שנקבע בתקנות המנויות בתוספת השנייה שהן עבירות מינהליות, ישולם הקנס תוך תקופה ארוכה יותר, שתיקבע בתוספת לכל תקנה כאמור, ובלבד שהתקופה לא תעלה על 120 ימים; שר המשפטים, בהסכמת השר הממונה ובאישור הוועדה, רשאי לשנות את התוספת.”
- תיקון סעיף 16
7. בסעיף 17 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- ”(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א), בעבירות שנקבע בתקנות המנויות בתוספת השלישית שהן עבירות מינהליות, תיווסף תוספת פיגור בשיעור נמוך מהאמור בסעיף 67 לחוק העונשין, שייקבע בתוספת לכל תקנה כאמור; שר המשפטים, בהסכמת השר הממונה ובאישור הוועדה, רשאי לשנות את התוספת.”
- תיקון סעיף 17
8. בסעיף 17א לחוק העיקרי –
- (1) האמור בו יסומן (א) ובו, אחרי ”התשכ”א-1961” יבוא ”(בסעיף זה – הפרשי הצמדה וריבית);”
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- ”(ב) שילם אדם סכום כסף לפני שהתובע המוסמך המציא לו את החלטתו הרוחה בקשה לביטול הודעה, וביקש להישפט בתוך 30 ימים כאמור בסעיף 8א(ה), יוחזר לו הסכום ששילם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו.”
- תיקון סעיף 17א
9. בתוספת לחוק העיקרי, אחרי ”תוספת” יבוא ”ראשונה”.
- תיקון כותרת התוספת

ד ב ר י ה ס ב ר

שולם, כולו או מקצתו, במועד הקבוע, תיווסף עליו תוספת פיגור של המישים אחוזים מן הקנס או מחלקו שלא שולם, לפי העניין, וכי בתום כל תקופה של שישה חדשים שעברו מן המועד הקבוע – ייווספו חמישה אחוזים נוספים מן הקנס או מחלקו כאמור.

מהניסיון שהצטבר בהפעלת החוק, בייחוד בתחום העובדים הורים, עולה כי תוספת פיגור של חמישים אחוזים עלולה לפגוע בנקנסים באופן חמור מדי לתכלית שלשמה נועדה תוספת הפיגור – לעודד נקנסים לשלם את הקנס במועדו. דברים אלו נכונים במיוחד מקום שמתבקש אדם לשלם קנסות גבוהים בשל כמה עבירות, כפי שקורה לא אחת בתחום זה.

על כן, מוצע כי בעבירות שנקבע שהן עבירות מינהליות בתקנות המנויות בתוספת השלישית, שמוצע להוסיפה לחוק, תיווסף תוספת פיגור בשיעור נמוך מהאמור בסעיף 67 לחוק העונשין, שייקבע בה לכל תקנה. בשל הנימוקים האמורים לעיל, מוצע לכלול בתוספת השלישית את תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – איסור העסקת עובדים זרים שלא כדיון והבטחת תנאים הוגנים), התשנ”ב-1992. מנגנון שינוי התוספת השלישית יהיה זהה למנגנון השינוי של התוספת השנייה.

8 סעיף לפי החוק, אם שילם אדם סכום כסף בטרם הומצאה לו החלטת התובע המוסמך הרוחה בקשה לביטול, והוא ביקש להישפט בתוך שלושים ימים

סעיף 6 סעיף 16א) לחוק קובע כי קנס מינהלי ישולם תוך שישים ימים לאחר המצאת ההודעה על הטלתו, וזאת אם הנקנס הודיע, בתקופה הקבועה לכך, כי ברצונו להישפט על העבירה. כאמור, לפי סעיף 8א(ד), הגשת בקשה לביטול אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס. כדי לצמצם את היקף המקרים שבהם נאלצים אנשים לשלם את הקנס בטרם קיבלו מענה על הבקשה לביטול, מוצע לקבוע כי בעבירות שנקבע שהן עבירות מינהליות בתקנות המנויות בתוספת השנייה, שמוצע להוסיפה לחוק, ישולם הקנס תוך תקופה ארוכה יותר, שלא תעלה על 120 ימים. השר יהיה רשאי לשנות את התוספת, בהסכמת השר הממונה ובאישור ועדת החוקה.

נוכח הבקשות הרבות לביטול המוגשות לתובע המוסמך של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, והמורכבות העובדתית והמשפטית של תיקי החקירה נושא בקשות הביטול, יש קושי להשיב על הבקשות לביטול לפני המועד לתשלום הקנס. על כן, מוצע לכלול בתוספת השנייה את תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – איסור העסקת עובדים זרים שלא כדיון והבטחת תנאים הוגנים), התשנ”ב-1992, ולקבוע שהמועד לתשלום לגביהן יהיה 120 ימים, ממועד המצאת ההודעה.

7 סעיף 17א) לחוק קובע כי אם לא שילם אדם קנס מינהלי במועד, תיווסף על הקנס תוספת פיגור בשיעור כאמור בסעיף 67 לחוק העונשין, התשל”ז-1977 (להלן – חוק העונשין). סעיף 67 האמור קובע כי קנס שלא

<p>10. אחרי התוספת הראשונה לחוק העיקרי יבוא: "תוספת שנייה" (סעיף 16א))</p> <p>1. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - איסור העסקת עובדים זרים שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"ב-1992² - 120 ימים. תוספת שלישית (סעיף 17א))</p> <p>1. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - איסור העסקת עובדים זרים שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"ב-1992 - שיעור התוספת יהיה עשרים אחוזים מהקנס או מחלקו שלא שולם, לפי העניין; בתום כל תקופה של שישה חודשים - חמישה אחוזים נוספים מהקנס או מחלקו כאמור: בפקודת התעבורה³ -</p> <p>(1) בסעיף 1, בהגדרה "עבירת קנס", בסופה יבוא "דרך כלל או בתנאים או בסיוגים שקבע"; (2) בסעיף 30, בסופו יבוא "ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה".</p> <p>11. תיקון פקודת התעבורה</p> <p>12. בפקודת העיריות⁴, בסעיף 265 -</p> <p>(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "דרך כלל או בתנאים או בסיוגים שקבע"; (2) בסעיף קטן (ב)(1), בסופו יבוא "ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה".</p> <p>13. בפקודת המועצות המקומיות⁵, בסעיף 26 -</p> <p>(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "דרך כלל או בתנאים או בסיוגים שקבע"; (2) בסעיף קטן (ב)(1), בסופו יבוא "ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה".</p> <p>12. תיקון פקודת המועצות המקומיות</p> <p>13. תיקון פקודת המועצות המקומיות</p>	<p>10. אחרי התוספת הראשונה לחוק העיקרי יבוא: "תוספת שנייה" (סעיף 16א))</p> <p>1. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - איסור העסקת עובדים זרים שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"ב-1992² - 120 ימים. תוספת שלישית (סעיף 17א))</p> <p>1. תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - איסור העסקת עובדים זרים שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"ב-1992 - שיעור התוספת יהיה עשרים אחוזים מהקנס או מחלקו שלא שולם, לפי העניין; בתום כל תקופה של שישה חודשים - חמישה אחוזים נוספים מהקנס או מחלקו כאמור: בפקודת התעבורה³ -</p> <p>(1) בסעיף 1, בהגדרה "עבירת קנס", בסופה יבוא "דרך כלל או בתנאים או בסיוגים שקבע"; (2) בסעיף 30, בסופו יבוא "ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה".</p> <p>11. תיקון פקודת התעבורה</p> <p>12. בפקודת העיריות⁴, בסעיף 265 -</p> <p>(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "דרך כלל או בתנאים או בסיוגים שקבע"; (2) בסעיף קטן (ב)(1), בסופו יבוא "ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה".</p> <p>13. בפקודת המועצות המקומיות⁵, בסעיף 26 -</p> <p>(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "דרך כלל או בתנאים או בסיוגים שקבע"; (2) בסעיף קטן (ב)(1), בסופו יבוא "ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה".</p> <p>12. תיקון פקודת המועצות המקומיות</p> <p>13. תיקון פקודת המועצות המקומיות</p>
---	---

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור בסעיף 8א(ה) לחוק, לא יוחזר לו סכום הכסף, אלא אם כן זיכה אותו בית המשפט או גזר עליו קנס נמוך יותר מהסכום ששילם. מוצע לקבוע כי מי שביקש להישפט בתוך שלושים ימים כאמור, יוחזר לו הסכום ששילם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, מיום תשלומו.

חברי הכנסת: **יצחק לוי, שי חרמש**

² ק"ת התשנ"ב. עמ' 1166.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשס"ז, עמ' 430.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשס"ו, עמ' 124.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ו, עמ' 124.